FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT JULIANE KOKOTT

fremsat den 8. juni 2006 [1]

I — Indledning

1. Hessisches Finanzgericht har for anden gang i forbindelse med samme sag spurgt Domstolen om, hvordan blækkartoucher til en bestemt type blækstråleprinter (Epson Stylus Color) skal tariferes i den kombinerede nomenklatur [2] (herefter også »KN«).

2. Domstolen fastslog i sin første dom vedrørende disse blækkartoucher, at de skulle tariferes som blæk i KN-underposition 3215 90 80 [3]. Denne tarifering begrundede den bl.a. ud fra en antagelse om, at printerens mekaniske og elektroniske funktion ikke afhang af, om der fandtes en blækkartouche [4].

3. Sagsøgeren i hovedsagen, Turbon International GmbH (herefter »Turbon«), har anfægtet denne antagelse ved den forelæggende ret. Den forelæggende ret har som led i bevisoptagelsen kunnet konstatere, at printeren ikke fungerer, når blækkartouchen ikke er sat i.

4. Den forelæggende ret er som følge heraf blevet i tvivl om, hvorvidt Domstolens første dom var korrekt, og spørger, om blækkartoucherne ikke i stedet bør tariferes i KN-position 8473 som del af en printer.

II — Retsforskrifter

A — *Den kombinerede nomenklatur*

5. De almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende KN (herefter »de almindelige

1 — Originalsprog: tysk.

2 — Bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23.7.1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 256, s. 1), som affattet i bilag I til Kommissionens forordning (EF) nr. 1734/96 af 9.9.1996 (EFT L 238, s. 1).

3 — Jf. dom af 7.2.2002, sag C-276/00, Turbon International, Sml. I, s. 1389.

4 — Jf. Turbon International-dommen, nævnt i fodnote 3, præmis 30.

bestemmelser« eller »ab«), som findes i første del, afsnit I, punkt A, foreskriver:

»Tariferingen af varer i den kombinerede nomenklatur sker efter følgende regler:

1. Overskrifter til afsnit, kapitler og underkapitler tjener alene til orientering; tariferingen skal ske med hjemmel i positionsteksterne og de til afsnit og kapitler knyttede bestemmelser samt, for så vidt det ikke strider mod de nævnte tekster og bestemmelser, efter nedenstående regler.

2. a) [...]

b) Når et bestemt materiale nævnes i en positionstekst, henhører materialet under positionen såvel i ren tilstand som blandet med eller i forbindelse med andre materialer. Når varer fremstillet af et bestemt materiale nævnes, tages der herved sigte på varer fremstillet såvel helt som delvis af det pågældende materiale. Den nærmere fremgangsmåde ved tariferingen af blandinger og af sammensatte varer er angivet i punkt 3 nedenfor.

3. Såfremt varer ved anvendelse af ovennævnte punkt 2 b) eller af andre årsager kan henføres under to eller flere positioner, afgøres tariferingen efter følgende regler:

a) Den position, der har den mest specificerede varebeskrivelse, skal foretrækkes for positioner med en mere almindelig varebeskrivelse. Såfremt to eller flere positioner hver for sig kun nævner en del af de materialer, som indgår i blandinger eller sammensatte varer [...] betragtes disse positioner som lige specificerede for disse varer [...]

b) Når den foran under a) nævnte regel ikke kan anvendes ved tariferingen af blandinger eller sammensatte varer, bestående af forskellige materialer eller forskellige bestanddele [...] tariferes de pågældende varer, som om de bestod af det materiale eller den bestanddel, der er karaktergivende, for så vidt udøvelsen af et skøn herover forekommer mulig.

c) Når hverken den foran under a) eller den foran under b) angivne regel kan anvendes ved tariferingen, henføres varen under den position,

som har det højeste nummer blandt de positioner, der i lige grad kan komme i betragtning.

[...]

5. Foruden ovenstående regler anvendes følgende bestemmelser for de deri beskrevne varer:

a) Etuier, æsker mv. til fotografiapparater, musikinstrumenter, geværer, tegneinstrumenter, halskæder o.lign., som er specielt udformet til en bestemt vare eller sæt af varer, anvendelig til lang tids brug, og som foreligger sammen med de varer, hvortil de er bestemt, tariferes i samme position som de pågældende varer, såfremt de er af den art, der sædvanligvis sælges sammen med disse. Denne bestemmelse anvendes imidlertid ikke, såfremt etuiet, æsken mv. giver helheden dens væsentligste karakter.

b) Medmindre andet følger af punkt 5 a), skal emballagematerialer og pakningsgenstande ([1]), som foreligger sammen med deres indhold, tariferes sammen med varerne, såfremt de er af den art, der sædvanligvis anvendes til pakning af sådanne varer. Denne bestemmelse er imidlertid ikke bindende i tilfælde, hvor emballagematerialerne eller pakningsgenstandene tydeligt er egnede til anvendelse flere gange.

6. Tariferingen af varer i underpositionerne inden for en position skal ske med hjemmel i underpositionsteksterne og de dertil hørende bestemmelser samt — med de fornødne tillempninger — efter ovennævnte bestemmelser, idet kun underpositioner på samme niveau er sammenlignelige. For denne bestemmelse gælder, at også relevante afsnits- og kapitelbestemmelser finder anvendelse, medmindre andet følger af sammenhængen.«

6. Fodnoten i den almindelige bestemmelse 5 b) i KN har følgende ordlyd:

»Som »emballagematerialer og pakningsgenstande« anses indre og ydre beholdere, udstyr, indpakning og underlag med undtagelse af transportmidler (herunder godsbeholdere), presenninger, læssemidler og det ved transporten anvendte tilbehør. De i Almindelige tariferingsbestemmelser, punkt 5 a), nævnte etuier, æsker mv. anses ikke som emballagematerialer og pakningsgenstande.«

7. På tidspunktet for de faktiske omstændigheder [5] omfattede position 3215 i KN, anden del, afsnit VI, kapitel 32 (Garve- og farvestofekstrakter; garvesyrer og derivater deraf; pigmenter og andre farvestoffer; maling og lakker: kit, spartelmasse o.lign.; trykfarver, blæk og tusch) følgende:

»3215	Trykfarver, blæk, tusch og lignende farver, også koncentreret eller i fast form:
	— Trykfarver:
3215 11 00	— — Sorte
3215 19 00	— — I andre tilfælde
3215 90	— Andre varer:
3215 90 10	— — Blæk og tusch
3215 90 80	— — Andre varer«.

5 — Jf. henvisningen i fodnote 2.

8. Den autonome toldsats for KN-position 3215 90 80 udgjorde på tidspunktet for de faktiske omstændigheder 16% og den bundne toldsats 6,5% [6].

9. Position 8471 og 8473 i KN, anden del, afsnit XVI, kapitel 84 (Atomreaktorer; kedler; maskiner og apparater samt mekaniske redskaber; dele dertil) omfattede på tidspunktet for de faktiske omstændigheder følgende:

»8471	Automatiske databehandlingsmaskiner og enheder dertil: magnetiske og optiske læsere, maskiner til overførsel af data til datamedier i kodet form samt maskiner til bearbejdning af sådanne data, ikke andetsteds tariferet:
	[...]
8471 60	— Indlæse- eller udlæseenheder, også sammenbygget med en lagerenhed i et fælles kabinet:

6 — Som hovedregel anvendes den bundne toldsats på varer, der indføres fra GATT-landene, og den autonome toldsats på andre varer.

8471 60 10	— — Til anvendelse i civile luftfartøjer [...]	8473 30 90 — — Andre varer
	— — I andre tilfælde:	[...]«
8471 60 40	— — — Printere	
8471 60 50	— — — Tastaturer	10. Den autonome toldsats for KN-position 8473 30 90 udgjorde på tidspunktet for de faktiske omstændigheder 12% og den bundne toldsats 1,6%.
8471 60 90	— — — Andre varer	
[...]		11. Bemærkning 2 til KN-afsnit XVI bestemte:
8473	Dele og tilbehør (undtagen beskyttelsesovertræk, transportkasser o. lign.), som udelukkende eller hovedsagelig anvendes til maskiner og apparater henhørende under pos. 8469-8472:	»2. [...] dele til maskiner [...] [tariferes] efter følgende regler:
[...]		a) [...]
8473 30	— Dele og tilbehør til maskiner henhørende under pos. 8471	b) andre dele, som udelukkende eller hovedsagelig anvendes til en bestemt maskine eller til flere maskiner henhørende under samme position [...] tariferes i den samme position som de pågældende maskiner eller i pos. [...] 8473 [...]«
8473 30 10	— — Sammensatte elektroniske komponenter	

B — *Det harmoniserede system*

12. KN er baseret på det harmoniserede system (herefter også »HS«). KN og HS er multifunktionelle nomenklaturer, der tager sigte på at omfatte alle varer, der handles internationalt. HS er oprettet som en international konvention inden for rammerne af Verdenstoldorganisationen. Fællesskabet er kontraherende part i denne konvention [7]. KN er struktureret på samme måde som HS, men yderligere opdelt af hensyn til Fællesskabets told- og statistikmæssige behov.

13. Indholdsmæssigt afviger de almindelige bestemmelser i KN, positionerne heri og bemærkningerne hertil ikke væsentligt fra HS. Det er derfor ikke nødvendigt at henvise til reglerne i HS. Verdenstoldorganisationen har dog udgivet en række forklarende bemærkninger til HS, som kan give nyttige anvisninger for klassificeringen af varer i KN.

14. De forklarende bemærkninger 10-13 til ab 2 b) i HS bestemmer bl.a. følgende:

»10. Dette punkt omhandler blandinger [...] samt forarbejdede varer bestående af to eller flere materialer. Reglen tager sigte på positioner, hvori der angives et bestemt materiale [...] og positioner, som omfatter forarbejdede varer af et bestemt materiale [...]

11. Virkningen af denne regel er, at positioner, som omhandler et bestemt materiale, udvides til også at omfatte dette materiale blandet eller kombineret med andre materialer. [...]

12. [...]

13. Som konsekvens af denne regel skal blandinger [...] og forarbejdede varer bestående af flere materialer, der tilsyneladende kan henføres til to eller flere positioner, tariferes efter bestemmelserne i punkt 3.«

7 — Jf. den internationale konvention om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, EFT 1987 L 198, s. 3.

15. De forklarende bemærkninger 7 og 8 til ab 3 b) i HS har følgende ordlyd:

»7. I alle disse tilfælde tariferes varerne, som om de bestod af det materiale eller den bestanddel, der giver varen dens væsentlige karakter.

8. Den karaktergivende faktor varierer efter varernes art. Den kan f.eks. bestemmes af materialets eller bestanddelens omfang, mængde, vægt eller værdi, eller af den betydning, som et af materialerne har for varens anvendelse.«

16. Den forklarende bemærkning 1 til ab 5 a) i HS lyder således:

»Ved anvendelsen af denne regel gælder, at den kun anvendes for beholdere, som

a. er specielt udformet til opbevaring af en bestemt vare eller et sæt, dvs. at de er indrettet således, at varen passer nøjagtigt i beholderen; visse beholdere kan desuden have form efter den vare, som de er beregnet til

b. er egnede til længere tids brug, dvs. at de er fremstillet til at have en holdbarhed svarende til de varer, som de er beregnet til. Beholderne skal oftest beskytte varerne, når de ikke bruges (f.eks. under transport eller opbevaring). Disse kriterier gør det muligt at skelne dem fra simpel emballage

c. foreligger sammen med de varer, som de er beregnet til, uanset om disse er emballeret separat for at lette transporten. Beholdere, der foreligger særskilt, tariferes i deres respektive positioner

d. er af en type, der normalt sælges sammen med de pågældende varer

og

e. ikke er karaktergivende for helheden.«

17. Den forklarende bemærkning 4 til ab 5 b) i HS fastsætter:

»Dette punkt bestemmer tariferingen af emballagematerialer og pakningsgenstande af den art, der er sædvanlig til emballering af de pågældende varer. Bestemmelsen er dog ikke bindende for emballagematerialer og pakningsgenstande, der tydelig er bestemt til genanvendelse, f.eks. visse tromler og beholdere af jern og stål til komprimerede væsker og gasser.«

18. De forklarende bemærkninger til HS-position 3215 præciserer:

»Undtaget fra positionen er:

a. [...]

b. Refills til kuglepenne, bestående af blækpatroner med kuglespids (pos. 9608). Derimod forbliver blækpatroner til almindelige fyldepenne under denne position.

c. [...]«

19. Endelig fastsætter den forklarende bemærkning til HS-position 8473:

»Denne position omfatter dele eller tilbehør, der kan bestå enten af udskiftelige udstyrsgenstande, som gør maskinerne eller apparaterne, hvori de anbringes, egnede til udførelse af et bestemt arbejde, eller af anordninger, bestemt til at øge en maskines anvendelsesmuligheder, eller med hvis hjælp der kan udføres et særligt arbejde i forbindelse med maskinens eller apparatets hovedfunktion.«

III — Hovedsagen, det præjudicielle spørgsmål og retsforhandlingerne ved Domstolen

A — *Hovedsagen (første del)*

20. Den virksomhed, hvis rettigheder Turbon er succederet i, anmodede den 27. juni 1997 om bindende tariferingsoplysninger vedrørende blækkartoucher uden integreret printerhoved, der er beregnet til anvendelse i blækstråleprintere af typen Epson Stylus Color.

21. Turbons forgænger mente, at blækkartoucherne skulle tariferes i KN-underposition 8473 30 90. Den 22. august 1997 bestemte Oberfinanzdirektion Franfurt am Main imidlertid, at blækkartoucherne skulle tariferes i KN-underposition 3215 90 80.

22. Efter at Turbons forgængers klage over denne tariferingsafgørelse var blevet afvist, indbragte forgængeren den 17. februar 1998 sagen for Hessisches Finanzgericht i Kassel. I januar 1999 succederede Turbon i forgængerens rettigheder og forpligtelser.

B — *Den første præjudicielle forelæggelse*

23. Hessisches Finanzgericht var i tvivl om blækkartouchernes korrekte tarifering i KN. Retten udsatte derfor sagen og forelagde Domstolen et præjudicielt spørgsmål om, hvorvidt de omtvistede blækkartoucher skulle tariferes i KN-underposition 3215 90 80, eller om de henhørte under KN-position 8473 som en del af eller et tilbehør til en printer.

24. Domstolen henholdt sig i sit svar på det præjudicielle spørgsmål til ab 3 b) [8] i KN [9]. Den mente således, at blækkartoucher kunne tariferes i to eller flere positioner i KN [10]. Den undersøgte først, hvad der var karaktergivende for blækkartouchen, og konkluderede dernæst, at det var blækket [11]. Kartouchens væsentligste funktion bestod nemlig efter Domstolens opfattelse udelukkende i at opbevare blækket og at forsyne printeren dermed [12]. Domstolen mente endelig, at blækkartoucherne i sidste ende blot svarede til blækpatroner til almindelige fyldepenne [13].

25. Den fastslog derfor, at det ikke var muligt at tarifere blækkartoucherne i KN-position 8473 som en »del« af en printer [14]. Udtrykket »del« i KN-position 8473's forstand forudsætter ifølge Domstolen, at der findes en helhed, som ikke kan fungere uden denne del [15]. Det var efter Domstolens opfattelse ikke tilfældet med blækkartoucherne. Domstolen bemærkede herved, idet den henholdt sig til den forelæggende rets oplysninger og Kommissionens indlæg, at printerens mekaniske og elektroniske funktion på ingen måde afhang af, om blækkar-

8 — Jf. punkt 5 i dette forslag til afgørelse.

9 — Jf. Turbon International-dommen, nævnt i fodnote 3, præmis 25 og 33.

10 — Jf. ordlyden af ab 3 b) i KN, der indeholder denne betingelse, og Turbon International-dommen, nævnt i fodnote 3, præmis 25.

11 — Jf. Turbon International-dommen, nævnt i fodnote 3, præmis 26 og 27.

12 — Præmis 27.

13 — Præmis 34.

14 — Præmis 29-31.

15 — Præmis 30.

toucherne fandtes [16]. Da blækkartoucherne ikke spillede nogen særlig rolle ved printerens mekaniske funktion, kunne de ikke kvalificeres som en »del« af en printer i den forstand, hvori udtrykket anvendes i KN-position 8473 [17].

26. Domstolen afviste også en tarifering i KN-position 8473 som et »tilbehør« til en printer [18]. Ifølge de forklarende bemærkninger til HS-position 8473 skulle blækkartoucherne i så tilfælde gøre printerne egnede til at udføre et bestemt arbejde, øge deres anvendelsesmuligheder eller sætte dem i stand til at udføre et særligt arbejde i forbindelse med maskinens hovedfunktion [19]. Kartoucherne gør det imidlertid alene muligt for printerne at opfylde deres normale funktion [20].

27. Domstolen gav derfor den forelæggende ret det svar, at blækkartoucherne skulle tariferes i KN-underposition 3215 90 80.

16 — Ibid., præmis 30.
17 — Præmis 31.
18 — Præmis 29 og 32.
19 — Præmis 32.
20 — Præmis 32.

C — *Hovedsagen (anden del)*

28. Under sagens videre behandling ved Hessisches Finanzgericht anfægtede Turbon straks Domstolens antagelse om, at printerens mekaniske og elektroniske funktion ikke afhang af, om blækkartoucherne var sat i. Hessisches Finanzgericht anordnede derfor bevisoptagelse i form af en forevisning af, hvordan printeren fungerer. Den forelæggende ret kunne i denne forbindelse fastslå følgende.

29. En kontakt i printerhovedet sørger for, at printerens funktion ophører fuldstændig, så snart en af de to blækkartoucher i printeren afmonteres. En rød lampe i betjeningspanelet signalerer, at der mangler en blækkartouche, og at printeren derfor ikke er driftsklar.

30. I denne tilstand modtager printeren ingen data fra den computer, den er tilsluttet, og den bearbejder eller omsætter heller ingen data. Bestilles der en udskrift fra en tilsluttet computer, fremkommer der en meddelelse på skærmen om, at printeren er »off-line«.

31. Printeren udfører heller ikke de mekaniske bevægelser, der indgår i udskrivningsprocessen. Printerhovedet bevæger sig ikke frem og tilbage, og papiret indføres og bearbejdes ikke. Den eneste funktion, som printeren stadig udfører i denne tilstand, er fremførsel til pausestilling og — ved tryk på en knap på printeren — fra pausestilling til position for udskiftning af kartoucher.

32. Driftsstoppet udløses af den software, der er installeret i printeren, og ikke af driversoftwaren i den computer, den er forbundet med. Den forelæggende ret konkluderede derfor sammenfattende, at den type printer, som kartoucherne er beregnet til, hverken mekanisk eller elektronisk kunne fungere uden blækkartoucherne.

33. Hvis blækkartoucherne dermed er sat i, initialiseres printeren: en intern mekanisk proces sikrer, at der ikke er luft til stede i rørsystemet mellem printerhovedet og blækkartouchen. Hvis der er luft i dette system, vil det i hvert fald ved længere tids drift kunne føre til, at printerhovedet beskadiges. Printeren initialiseres dog også, selv om blækkartoucherne er tomme — men så suges der luft ind i rørsystemet.

34. Når printeren er initialiseret, tændes en grøn lampe, der viser, at printeren er driftsklar. Hvis der bestilles en udskrift fra den tilsluttede computer, overføres der data fra computeren til printeren, som bearbejder disse, indfører papir og sætter printerhovedet i bevægelse. Er der stadig blæk i de isatte kartoucher, vil det indførte papir være trykt, når det forlader printeren, men er de tomme, sendes der en blank side ud.

35. Hvis printeren i øvrigt er klar til udskrivning, men bare mangler papir, modtager og bearbejder den de data, der overføres fra den tilsluttede computer, når der gives en udskriftskommando. Udskrivningen påbegyndes imidlertid ikke. Såfremt der ilægges papir og trykkes på en knap på printeren, begynder printeren at udskrive, uden at der skal foretages noget på computeren.

D — *Det præjudicielle spørgsmål og retsforhandlingerne ved Domstolen*

36. Ved kendelse af 14. april 2005, indgået til Domstolens Justitskontor den 15. juni 2005, har Hessisches Finanzgericht på denne baggrund anmodet De Europæiske Fællesskabers Domstol om præjudiciel afgørelse af følgende spørgsmål:

»Skal bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og

statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1734/96 af 9. september 1996, uanset De Europæiske Fællesskabers Domstols dom af 7. februar 2002 i sag C-276/00, hvorefter en blækkartouche uden integreret printerhoved, der indeholder et plastichus, skumkunststof, metalsigte, tætninger, plomberingsfolie, et klistermærke, blæk og emballage, som både med hensyn til kartouchen og blækket kun kan anvendes i en printer, der har de samme kendetegn som blækprintere af mærket Epson Stylus Color, skal tariferes i KN-underposition 3215 90 80, fortolkes således, at den nævnte blækkartouche snarere skal tariferes som en del af eller et tilbehør til en printer og tariferes i KN-position 8473, idet printerens mekaniske og elektroniske funktion afhænger af, om der findes en sådan kartouche?«

37. Turbon, Kommissionen og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland har afgivet indlæg under retsforhandlingerne ved Domstolen.

IV — Juridisk vurdering

38. Efter Domstolens faste praksis skal den toldmæssige tarifering af varer foretages på grundlag af deres objektive karakteristika og egenskaber samt deres anvendelse, såfremt den pågældende vare og dens anvendelse hænger uløseligt sammen [21]. Verdenstoldorganisationens forklarende bemærkninger til HS indeholder desuden vigtige, om end ikke bindende, bidrag til fortolkningen af toldpositionerne [22].

39. I mine forslag til afgørelser i Ikegami Electronics- og Uroplasty-sagerne har jeg allerede beskrevet, hvilke retningslinjer de almindelige bestemmelser opstiller for tariferingen af varer [23].

40. Først defineres den vare, der skal tariferes, præcist ud fra sin anvendelse og fysiske beskaffenhed. I overensstemmelse med ab 1 i KN foretages der dernæst en foreløbig tarifering ved hjælp af positionsteksterne i de relevante afsnit og kapitler, og det undersøges, om det er muligt at foretage en entydig tarifering ved at sammenholde posi-

21 — Jf. navnlig Turbon International-dommen, nævnt i fodnote 3, præmis 21, og dom af 17.3.2005, sag C-467/03, Ikegami Electronics, Sml. I, s. 2389, præmis 17 og 23.

22 — Jf. navnlig Turbon International-dommen, nævnt i fodnote 3, præmis 22, samt dom af 10.12.1998, sag C-328/97, GlobSped, Sml. I, s. 8357, præmis 26, og af 6.11.1997, sag C-201/96, LTM, Sml. I, s. 6147, præmis 17.

23 — Jf. mit forslag til afgørelse af 20.1.2005 i Ikegami Electronics-sagen, nævnt i fodnote 21, punkt 31-36, og mit forslag til afgørelse af 19.1.2006 i sag C-514/04, Uroplasty, der endnu verserer for Domstolen, punkt 42-44.

tionsteksterne med bemærkningerne til de relevante afsnit og kapitler. Er dette ikke muligt, inddrages ab 2-5 i KN med henblik på at løse konflikten mellem de konkurrerende kriterier. Endelig foretages tariferingen i underpositionerne i henhold til ab 6 i KN.

41. I sin første dom fastslog Domstolen på grundlag af ab 3 b) i KN, at blækkartoucherne skulle tariferes i KN-position 3215. De nye oplysninger, der er fremkommet om blækkartoucherne og deres samvirkning med printeren, har dog kastet nyt lys over de faktiske omstændigheder. Der er således to årsager til, at der nu bør vælges en anden tarifering.

42. For det første fremgår det af de nye oplysninger, at kartoucherne ifølge de almindelige bestemmelser i KN skal tariferes i KN-position 8473. Ser man for det andet på den tilgang, Domstolen anlagde i sin første dom, er betingelserne for at kunne anvende ab 3 b) i KN — som Domstolen først og fremmest baserede sin dom på — ikke opfyldt.

43. For at ab 3 b) i KN kan anvendes, kræver det således udtrykkeligt, at varen kan henføres under to positioner [24]. Det ser ud til, at Domstolen i præmis 25 i sin første dom også gik ud fra, at det var muligt at tarifere blækkartoucherne både i KN-position 3215 og i KN-position 8473. I præmis 30-33 har den dog fastslået, at betingelserne for en tarifering i KN-position 8473 ikke umiddelbart er opfyldt.

44. Kartoucherne burde således have været tariferet i KN-position 3215 i henhold til ab 1 i KN sammenholdt med ab 2 b) i KN eller ab 5 b) i KN og ikke i henhold til ab 3 i KN. Efter de almindelige bestemmelsers opbygning må ab 2-5 i KN nemlig kun tages i anvendelse, hvis det ikke forinden er lykkedes at foretage en entydig tarifering. Domstolen burde i denne henseende have lagt det ræsonnement, den fremførte i præmis 30-33 i sin første dom, til grund og ikke kriterierne i ab 3 i KN.

45. Dette fremgår også af det følgende, hvor jeg vil gennemgå de netop nævnte retningslinjer i de almindelige bestemmelser [25].

A — *Varens definition*

46. Det fremgår af oplysningerne i den første sag ved Domstolen, at en blækkartouche

24 — Jf. punkt 5 i dette forslag til afgørelse.

25 — Jf. punkt 40 i dette forslag til afgørelse.

består af et kasseformet plastichus, skumkunststof, en metalsigte, tætninger, plomberingsfolie og et klistermærke. Den indeholder ca. 35 ml blæk. Blækkets værdi anslås til ca. 0,35 DEM, hvorimod kartouchens værdi udgør ca. 4 DEM i alt. Kartouchen og blækket er specielt tilpasset printere af typen Epson Stylus Color og kan kun anvendes i disse. Kartouchen kan genbruges, ved at den efterfyldes med blæk.

47. Turbon har nu præciseret, at blækkartoucherne er fremstillet på samme måde som printerne, af tilsvarende materialer og i et »rent rum«. De er skræddersyet til at interagere med printeren på en sådan måde, at der selv under ekstreme betingelser sikres den bedst mulige blæktilførsel, uden at blækket løber ud. Blækkartouchen er derfor ikke bare en blækbeholder, men en integreret del af »printstyringssystemet«.

48. Konstruktionen kendetegnes især ved beskyttelsesfolien og de meget smalle og lange luftåbninger, der både skal forhindre, at vandet fordamper unødigt, og at der opstår et vakuum i kartouchen. Det er skumkunststoffet og ikke tyngdekraften, der sørger for, at der tilføres blæk. Derved adskiller kartouchen sig fra f.eks. blækpatroner til fyldepenne, som benytter tyngdekraften til at lede blækket ned i spidsen af pennen.

49. Ifølge den forelæggende rets angivelser skal det desuden tages i betragtning, at printeren kun er driftsklar og i stand til at udføre de elektroniske og mekaniske funktioner i udskrivningsprocessen, hvis kartoucherne er isat korrekt med eller uden blæk. Hvis der mangler en kartouche, træder en beskyttelsesanordning i funktion, som sørger for, at printeren forbliver i pausestilling, og viser, at printeren ikke er klar til udskrivning [26].

50. Blækkartoucherne består således i det væsentlige af to dele: kartouchen og blækket.

B — *Vurdering af de relevante positionstekster og bemærkninger*

51. Ifølge anvisningerne i de almindelige bestemmelser skal det først undersøges, om

26 — Jf. herved punkt 29-35 i dette forslag til afgørelse.

det er muligt at foretage en tarifering alene ud fra ab 1 i KN. Henset til de to bestanddele, blækket og kartouchen, kan både position 3215 og position 8473 i KN umiddelbart komme i betragtning.

2. Vurdering af KN-position 8473

54. I henhold til ab 1 i KN kunne blækkartouchen derimod tariferes i KN-position 8473 som en »del« eller et »tilbehør«, som udelukkende eller hovedsagelig anvendes til maskiner og apparater henhørende under KN-position 8471.

1. Vurdering af KN-position 3215

55. Det er ubestridt, at den printer, som blækkartoucherne er beregnet til, skal tariferes i KN-position 8471.

52. Blæk-delen har samme objektive karakteristika og egenskaber som »lignende farver« i KN-position 3215. I betragtning af blækkets fysiske egenskaber og dets placering i en kartouche, der kun passer til en bestemt blækstråleprinter, peger dets anvendelse sammenholdt med dets objektive karakteristika og egenskaber også i retning af en tarifering i KN-position 3215 under »lignende farver«.

56. Som Domstolen imidlertid med rette fastslog i præmis 32 i sin første dom, er det ikke muligt at tarifere blækkartouchen i KN-position 8473 som et »tilbehør«. Det påpeges således i den forklarende bemærkning til HS-position 8473, at denne position kun omfatter tilbehør, som tillægger det pågældende udstyr en ny funktion, der ligger uden for dets normale funktioner[27]. Det er ikke tilfældet med blækkartoucherne, som ganske vist gør det muligt for de printere, de anvendes i, at opfylde deres normale funktioner, men ikke øger deres anvendelsesmuligheder.

53. Kartouche-delen opfylder imidlertid ikke betingelserne for at kunne henføres til KN-position 3215. Det er derfor ikke muligt at tarifere blækkartouchen i KN-position 3215 alene ud fra anvisningerne i ab 1 i KN.

27 — Jf. punkt 19 i dette forslag til afgørelse.

57. Ifølge de oplysninger, der nu foreligger, opfylder kartouchen til gengæld kriterierne i KN-position 8473 og bemærkning 2 b) til afsnit XVI i KN.

58. For det første anvendes kartoucherne — som krævet i teksten til KN-position 8473 [28] — udelukkende i den type printer, som de er beregnet til.

59. For det andet svarer de også til definitionen af de »dele«, der er tale om i KN-position 8473 og i bemærkning 2 b) til afsnit XVI i KN. Ifølge dommen i Peacock-sagen forudsætter udtrykket »del«, at der er en helhed, som ikke kan fungere uden delen [29].

60. Den »helhed«, der er tale om i Peacock-dommen, svarer her til printeren som funktionel enhed. »Delen« er kartouchen. Printeren skal altså ikke kunne fungere uden kartouchen. Ifølge de oplysninger, der nu foreligger, er det faktisk tilfældet, da det har vist sig, at kartouchen er en vigtig komponent i printerens printstyringssystem.

61. Efter isætning af de to kartoucher i normal og fyldt tilstand tømmer en udsugningsmekanisme, der aktiveres, når printeren initialiseres, rørsystemet for luft mellem printerhovedet og kartoucherne for at undgå, at printerhovedet beskadiges. Det er derfor afgørende, at kartoucherne konstrueres meget præcist, således at der opnås en lufttæt forsegling ved kontaktpunktet. Kartoucherne opfylder dette krav ved hjælp af deres ydre udformning og indre konstruktion og de indbyggede tætninger.

62. Hvis udskrivningsprocessen skal forløbe problemfrit, er det lige så vigtigt, at blækket afgives i den rette mængde. Det sørger kartouchens beskyttelsesfolie, særligt udformede luftåbninger og skumkunststof for. I denne henseende udgør skumkunststoffet i kartouchen klart en mekanisk komponent i udskriftssystemet, idet det sammen med udsugningsmekanismen sikrer, at blækket

28 — Jf. punkt 9 i dette forslag til afgørelse.

29 — Jf. dom af 19.10.2000, sag C-339/98, Peacock, Sml. I, s. 8947, præmis 21.

tilføres i den mængde, der kræves til udskriften. Det garanterer først og fremmest blæktilførslen selv under ekstreme forhold.

63. Endelig beskytter den metalsigte, der er monteret i kartouchen, printerhovedet mod skader som følge af, at der eventuelt dannes klumper i blækket.

64. Printeren har derfor brug for kartoucher, der er specielt tilpasset til systemets behov, for at kunne fungere — dvs. for at kunne udskrive. Kartoucherne kan ikke anvendes til andre formål, og printeren kan ikke anvendes uden kartoucherne, uanset om der er blæk i dem eller ej.

65. Det ses netop af den måde, printeren fungerer på. Som den forelæggende ret faktisk har fastslået, udfører printeren ingen af de mekaniske og elektroniske funktioner, der indgår i udskrivningsprocessen, uden korrekt isatte kartoucher. Denne programmering af printeren er endvidere på ingen måde tilfældig, men har til hensigt at beskytte systemet mod skader.

66. Det kan heller ikke — som Det Forenede Kongerige senest gjorde det i sagen ved Domstolen og Oberfinanzdirektion Koblenz [30] gjorde det i hovedsagen — indvendes, at når printeren ikke kan udskrive, hvis kartoucherne tages ud, er dette et led i printerens normale elektroniske og mekaniske funktioner, eftersom printeren er programmeret således, at dette sker, når kartoucherne fjernes.

67. Som Turbon med rette har anført, ville en sådan fortolkning af kriteriet i Peacock-dommen føre til et absurd resultat. Enhver sikkerhedsanordning vedrørende en del af et system ville medføre, at den pågældende del ikke kunne betragtes som en del. Hvis en bil eksempelvis er konstrueret på en sådan måde, at tændingen ikke virker, og der tændes en lille rød lampe inden i bilen, når benzinpumpen svigter, ville det betyde, at benzinpumpen ikke længere var en del af bilen, eftersom bilen jo fungerer efter hensigten.

68. Det følger nærmere bestemt af Peacock-kriteriet, at funktionen af den helhed, som delen skal være uundværlig for, kun kan være helhedens normale eller almindelige funktion. For en bil er der tale om kørslen og for en printer udskrivningen. For at kunne fungere behøver bilen en benzinpumpe, der

30 — Den 1.8.1998 overtog Oberfinanzdirektion Koblenz bl.a. en række opgaver fra toldafdelingen ved Oberfinanzdirektion Frankfurt.

er tilpasset dens system, mens printeren behøver kartoucher, der er tilpasset dens system.

69. Denne konklusion støttes af et andet aspekt. Papir og blæk er de to forbrugsmaterialer, der benyttes i en blækstråleprinter. Papiret sælges normalt i almindelige pakker med 500 ark. Det kan dog ikke uden videre lægges i printeren. Arkene skal placeres i det papirmagasin, der er særligt konstrueret til printeren. Det er dette magasin, der forsyner printerens mekaniske system med det papir, den behøver for at kunne fungere. På mange modeller kan papirmagasinet tages ud, når det skal fyldes op. Alligevel kan der ikke være tvivl om, at der er tale om en del af printeren.

70. Kartoucherne kan også tages ud og efterfyldes. Der er sågar opstået en økonomisk sektor i form af »genopfyldningsstationer«, der tilbyder billig genopfyldning af kartoucher [31]. Kartoucherne varetager således den samme opgave som papirmagasinet, dvs. at forsyne printerens mekaniske system med forbrugsmateriale på en sådan måde, at det kan anvendes til printerens funktion. Både kartoucherne og papirmagasinet er ifølge Peacock-kriteriet dele af printeren.

71. Som Turbon har påpeget, uden at blive modsagt, har Fællesskabets vigtigste handelspartnere, USA og Japan, konkluderet det samme vedrørende de omhandlede blækkartoucher.

72. Blækket i kartoucherne kan derimod ikke betragtes som en del af en printer. Det er muligt, at det i kraft af sine objektive egenskaber og sin placering i kartoucherne kun kan benyttes i den type printer, som kartoucherne er beregnet til. Som det ses af den funktionsafprøvning, der fandt sted i forbindelse med den forelæggende rets bevisoptagelse, er blækket imidlertid ikke nødvendigt for printerens mekaniske og elektroniske funktion.

73. Det er derfor heller ikke muligt at tarifere blækkartouchen i KN-position 8473 alene ud fra anvisningerne i ab 1 i KN.

31 — Da det er vanskeligere at genopfylde blækkartoucher end at genopfylde et papirmagasin, er det som oftest ikke slutbrugeren selv, der gør det.

74. Da blækkartoucherne altså består af to bestanddele, der kan henføres under hver sin position, men der ikke findes en position, som kan omfatte varen i sin helhed, skal tariferingen foretages på grundlag af ab 2-5 i KN.

— svarer til etuier, æsker mv. til fotografiapparater, musikinstrumenter, geværer, tegneinstrumenter, halskæder o.lign.

— er specielt udformet til en bestemt vare

C — *Anvendelsen af de almindelige bestemmelser 2-5*

— er anvendelige til lang tids brug

75. Som følge af de almindelige bestemmelsers opbygning skal ab 2-4 undersøges i den rækkefølge, hvori de er anført. Dette gælder dog ikke for ab 5. Denne bestemmelse er i en vis forstand sidestillet ab 2-4 og kan undersøges før disse. Det vil det være hensigtsmæssigt at gøre her. Hvis kartouchen viser sig at være et emballagemateriale, en pakningsgenstand eller en beholder for blækket som beskrevet i ab 5, vil den således umiddelbart skulle tariferes i KN-position 3215.

— foreligger sammen med de varer, hvortil de er bestemt, og sædvanligvis sælges sammen med disse og

— ikke er karaktergivende for helheden,

1. Vurdering af den almindelige bestemmelse 5

tariferes sammen med de varer, de er beregnet til [32].

76. Det fremgår af ab 5 a) i KN, at beholdere, der

32 — Jf. punkt 5 i dette forslag til afgørelse.

77. Kartouchen har ingen lighed med etuier og æsker til fotografiapparater, musikinstrumenter, geværer, tegneinstrumenter eller halskæder. De nævnte genstande er specielt udformet med henblik på længere tids brug. De kan tages ud af beholderen, når de skal bruges, og lægges tilbage igen [33]. Blækket i kartouchen er derimod et flydende forbrugsmateriale, der forholdsvis hurtigt bruges op og under ingen omstændigheder hældes tilbage i kartouchen, efter at det er brugt.

78. Kartouchen er heller ikke specielt udformet eller indrettet til opbevaring af blæk, sådan som det er tilfældet med etuier og æsker til fotografiapparater, musikinstrumenter, geværer, tegneinstrumenter eller halskæder [34]. Kartouchen sikrer ganske vist, at blækket ikke løber ud, men den opgave kunne en almindelig plastpose også klare. Kartouchens særlige udformning skyldes snarere de funktioner, den opfylder i printerens printstyringssystem.

79. Kartouchen kan derfor i hvert fald ikke henføres til de beholdere, der er tale om i ab 5 a) i KN.

33 — Jf. også den forklarende bemærkning 1 b) til ab 5 a) i HS, der er nævnt i punkt 16 i dette forslag til afgørelse.

34 — Jf. også den forklarende bemærkning 1 a) til ab 5 a) i HS, der er nævnt i punkt 16 i dette forslag til afgørelse.

80. I henhold til ab 5 b) i KN tariferes »emballagematerialer og pakningsgenstande« sammen med de varer, de indeholder

— såfremt der er tale om indre og ydre beholdere, udstyr, indpakning og underlag

— som ikke er transportmidler (herunder godsbeholdere), presenninger, læssemidler og det ved transporten anvendte tilbehør

— som ikke er de i punkt 5 a) nævnte etuier, æsker mv.

— som er af den art, der sædvanligvis anvendes til pakning af sådanne varer, og

— som ikke tydeligt er egnede til anvendelse flere gange.

Denne almindelige bestemmelse er ikke bindende i tilfælde, hvor emballagematerialerne eller pakningsgenstandene tydeligt er egnede til anvendelse flere gange [35].

81. Kartouchen opfylder fuldt ud de første kriterier for emballagematerialer og pakningsgenstande i henhold til ab 5 b) i KN. Den udgør således *også* en »ydre beholder« til blæk. Domstolen lagde i sin første dom navnlig vægt på, at blækkartouchen måtte betragtes som en beholder, og sammenlignede den med en blækpatron til en fyldepen [36].

82. Blækkartouchens anvendes dog ikke blot som emballage, som det f.eks. er tilfældet med en flaske blæk til genopfyldning eller omslaget omkring 500 papirark. Den opfylder også andre opgaver — som er nødvendige for, at printeren kan fungere — i printstyringssystemet som en del af printeren.

83. Efter sit formål omfatter ab 5 b) i KN imidlertid kun simpel emballage og ikke genstande, der både tjener som emballage og udgør en del af en anden helhed. Det er allerede af den grund ikke muligt at anvende ab 5 b) i KN på blækkartouchen. Hertil kommer, at kartouchen tydeligvis kan benyttes flere gange, idet den kan fyldes på ny. Blækkartoucherne adskiller sig dermed på begge punkter fra simple blækpatroner til almindelige fyldepenne.

84. Da der stikkes hul i blækpatronen, når den sættes ned i fyldepennen — den er altså ikke længere tæt, når den tages ud af fyldepennen igen — kan den kun bruges en gang. Til forskel fra de omhandlede blækkartoucher udviser blækpatroner heller ingen særlige konstruktionsmæssige karakteristika, som betyder, at de f.eks. spiller en rolle for tilførslen af blæk og beskyttelsen af systemet mod skader. Der er tale om simple plastbeholdere [37].

85. Denne forskel fremgår også af værdiforholdet. Hvor kartoucherne som følge af deres konstruktionsmæssige karakteristika er

35 — Jf. punkt 5 og 6 i dette forslag til afgørelse.

36 — Jf. Turbon International-dommen, nævnt i fodnote 3, præmis 27, 28 og 34.

37 — De kan i øvrigt ofte erstattes af genopfyldelige patroner, hvilket viser, at der her blot er tale om en beholder, der stiller blækket til rådighed, og ikke en særlig del, som systemet ikke kan fungere uden.

næsten 12 gange mere værd end blækket, er der i forbindelse med blækpatroner tale om simple plastbeholdere, som det ikke kan betale sig at genopfylde.

86. Den forklarende bemærkning til HS-position 3215, som Domstolen henviste til i præmis 34 i sin første dom, følger derfor kun anvisningerne i ab 5 b) i KN, for så vidt angår blækpatroner. Ifølge denne bemærkning er det nemlig kun *simple* blækpatroner til *almindelige* fyldepenne, der forbliver under denne position [38]. Almindelige blækpatroner af denne art opfylder alle de kriterier, der gælder for emballage i henhold til ab 5 b) i KN, og skal derfor tariferes sammen med blækket. Det er det eneste, der præciseres i den forklarende bemærkning. Blækpatroner, der ikke længere kan anses for »simple« og for at være beregnet til »almindelige« fyldepenne, undtages allerede dermed fra den forklarende bemærkning. Det samme gælder i særdeleshed for dele af et system, som har andre funktioner end bare at fungere som beholder.

87. Det fremgår af det anførte, at ab 5 i KN ikke muliggør en entydig tarifering af blækkartoucherne i KN-position 3215. Jeg vil derfor nu se på de almindelige bestemmelser 2 ff. i KN.

38 — Jf. punkt 18 i dette forslag til afgørelse.

2. Vurdering af den almindelige bestemmelse 2

88. Ab 2 b) i KN [39] vedrører både varer, der består af to eller flere materialer — som f.eks. blækkartoucher — og positioner, der nævner et bestemt materiale eller forarbejdede varer af et bestemt materiale [40]. Den udvider disse positioners rækkevidde, så de også omfatter varer, der kun til dels består af dette materiale [41]. Bestemmelsen bevirker følgelig, at enhver position, der omfatter en del af en vare, også omfatter varen i dens helhed, uanset om varen også indeholder andre bestanddele.

89. Det betyder, at såvel KN-position 3215 — som følge af blækket — som KN-position 8473 — som følge af kartouchen — omfatter hele blækkartouchen.

39 — Jf. punkt 5 i dette forslag til afgørelse.

40 — Det fremgår navnlig af den forklarende bemærkning 10 til ab 2 b) i HS, jf. punkt 14 i dette forslag til afgørelse.

41 — Jf. den forklarende bemærkning 11 til ab 2 b) i HS, nævnt i punkt 14 i dette forslag til afgørelse.

90. Da blækkartoucherne således vil kunne tariferes i to positioner, er det nødvendigt at se på ab 3 i KN [42].

93. Domstolen antog i sin første dom, at det var blækket, der var karaktergivende for blækkartouchen. Domstolen lagde ved denne antagelse til grund, at kartouchen i lighed med en blækpatron til en fyldepen blot var en blækbeholder og ikke spillede nogen særlig rolle ved printerens funktion [44].

3. Vurdering af den almindelige bestemmelse 3

91. Ifølge ab 3 a) i KN [43] skal den position, der har den mest specificerede varebeskrivelse, foretrækkes for positioner med en mere almindelig varebeskrivelse. To positioner, som hver især kun nævner en del af de materialer, der indgår i en blanding, skal imidlertid betragtes som lige specificerede efter denne bestemmelse. Ab 3 a) i KN kan derfor ikke give nogen løsning, såfremt flere positioner i medfør af ab 2 b) i KN kan komme i betragtning.

94. Denne antagelse kan ikke længere anses for korrekt. Da kartouchen opfylder en dobbelt funktion — som både beholder for blækket og funktionel enhed i printeren [45] — kan blækket ikke længere siges at være karaktergivende for hele blækkartouchen.

92. I henhold til ab 3 b) i KN — som er næste fase — skal varer, der består af forskellige materialer eller bestanddele, i dette tilfælde tariferes, som om de bestod af det materiale eller den bestanddel, der er karaktergivende, for så vidt udøvelsen af et skøn herover forekommer mulig.

95. Som anført i den forklarende bemærkning 8 til ab 3 b) i HS kan den karaktergivende faktor f.eks. afhængig af varernes art bestemmes af materialets eller bestanddelens omfang, mængde, vægt eller værdi eller af den betydning, som et af materialerne har for varens anvendelse [46].

42 — Jf. den forklarende bemærkning 13 til ab 2 b) i HS, nævnt i punkt 14 i dette forslag til afgørelse.

43 — Jf. punkt 5 i dette forslag til afgørelse.

44 — Jf. Turbon International-dommen, nævnt i fodnote 3, præmis 27, 28 og 34.

45 — Jf. punkt 60-65, 69 og 70 samt 81-86 i dette forslag til afgørelse.

46 — Jf. punkt 15 i dette forslag til afgørelse.

96. Ser man på karakteren af blækkartouchernes to bestanddele, drejer det sig om en kombination af en funktionel enhed i printeren og et forbrugsmateriale. Begge dele har lige stor betydning for varens anvendelse, eftersom blækket ikke kan anvendes uden kartoucherne, der er udformet specielt til printeren. Kartoucherne kan ganske vist bruges uden blæk, men når de er tomme, opfylder de ikke længere formålet med udskrivningsprocessen. De to bestanddeles omfang, mængde, vægt og værdi er i den forbindelse af mindre betydning.

97. Endelig fremgår det af Domstolens faste praksis, at det for at afgøre, hvilket af de materialer, som varen består af, der er karaktergivende, må undersøges, om varen bevarer de karaktergivende egenskaber, såfremt man fjerner en af bestanddelene [47].

98. Som den forelæggende ret har fastslået, kendetegnes blækkartoucherne ved at være konstrueret som en del af et udskriftssystem, hvis enkelte komponenter er nøje afstemt med henblik på at forsyne printerhovedet med det blæk, systemet har behov for. Som jeg netop har nævnt, frembyder ingen af de to bestanddele imidlertid disse egenskaber, medmindre den anden del også er til stede.

99. Følgelig kan ingen af de to bestanddele alene betragtes som karaktergivende for blækkartouchen. I dette tilfælde henviser ab 3 b) i KN til ab 3 c) i KN.

100. I henhold til ab 3 c) i KN henføres en vare, der hverken kan tariferes efter ab 3 a) eller 3 b) i KN, under den position, som har det højeste nummer blandt de mulige positioner i KN [48].

101. Blækkartouchen bør som følge heraf tariferes i KN-position 8473.

102. Hvad angår tariferingen i en underposition, er det kun KN-underposition 8473 30 90, der kan komme i betragtning.

47 — Jf. Turbon International-dommen, nævnt i fodnote 3, præmis 26, samt dom af 10.5.2001, sag C-288/99, VauDe Sport, Sml. I, s. 3683, præmis 25, og af 21.6.1988, sag 235/87, Sportex, Sml. s. 3351, præmis 8.

48 — Jf. punkt 5 i dette forslag til afgørelse.

V — Forslag til afgørelse

103. Henset til det ovenfor anførte foreslår jeg, at Domstolen besvarer Hessisches Finanzgerichts præjudicielle spørgsmål på følgende måde:

»Bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1734/96 af 9. september 1996, skal fortolkes således, at blækkartoucher som de i hovedsagen omhandlede — der indeholder et plastichus, skumkunststof, metalsigte, tætninger, plomberingsfolie, et klistermærke, blæk og emballage — som både med hensyn til kartouchen og blækket kun kan anvendes i en printer, der har de samme kendetegn som blækstråleprintere af mærket Epson Stylus Color, skal tariferes i underposition 8473 30 90 i den kombinerede nomenklatur.«